

Dokument br. WD-13-1/2-3

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

**o radu i aktivnostima Međunarodne komisije za sliv
rijeke Save (Savske komisije)
za period 1. april 2012 – 31. mart 2013. godine**

April 2013. godine

SADRŽAJ

1. Plovidba.....	7
1.1. Sigurnost plovidbe.....	7
1.2. Tehnički standardi	8
1.3. Sprječavanje zagađenja voda prouzrokovanog plovidbom	8
1.4. Infrastruktura plovnog puta	8
2. Integralno upravljanje vodama.....	10
2.1. Upravljanje riječnim slivom.....	10
2.2. Sprječavanje i kontrola akcidenata.....	11
2.3. Upravljanje poplavama	12
3. Međusektorska i ostala pitanja	14
3.1. Upravljanje informacijama.....	14
3.2. Hidrološka i meteorološka pitanja.....	14
3.3. Ostala razvojna pitanja	15
4. Suradnja, promotivne aktivnosti i uključivanje interesnih grupa.....	17
4.1. Suradnja sa međunarodnim organizacijama i ostalim relevantnim institucijama	17
4.2. Suradnja sa nacionalnim institucijama	18
4.3. Promotivne aktivnosti i uključivanje interesnih grupa.....	18
5. Pravna pitanja	21
5.1. Protokoli uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save (FASRB)	21
5.2. Administrativno upravljanje i pravna podrška	22
6. Financijska pitanja.....	23
6.1. Budžet.....	23
6.2. Projekti i studije financirani u okviru posebnih fondova	24
6.3. Ostale aktivnosti	24
Dodatak I – Popis članova i zamjenika članova Savske komisije	
Dodatak II – Popis stručnih grupa Savske komisije	
Dodatak III – Popis projekata povezanih sa <i>Okvirnim sporazumom o slivu rijeke Save</i> , provedenih ili pokrenutih u financijskoj 2012. godini	
Dodatak IV – Popis sastanaka sa interesnim grupama, koji su organizirani od strane Savske komisije	
Dodatak V – Pregled aktivnosti koje su organizirane u sklopu proslave Dana rijeke Save 2012. godine	
Dodatak VI – Lista skraćenica	

Uvod

Opći zadaci i nadležnosti Međunarodne komisije za sliv rijeke Save (Savska komisija, ISRBC) definirani su *Okvirnim sporazumom o slivu rijeke Save (Okvirni sporazum, FASRB)* i, detaljnije, Aneksom I Okvirnog sporazuma – *Statutom Međunarodne komisije za sliv rijeke Save*. Obveza Savske komisije da podnosi godišnji izvještaj o svom radu i aktivnostima stranama *Okvirnog sporazuma* proističe iz člana 10. Aneksa I *Okvirnog sporazuma*.

Na toj osnovi je pripremljen *Godišnji izvještaj o radu i aktivnostima Savske komisije za 2012. godinu*. *Izvještaj* pokriva financijsku 2012. godinu Savske komisije, odnosno period od 1. aprila 2012. do 31. marta 2013. godine. Svi programi rada i planovi rada koji su navedeni u okviru *Godišnjeg izvještaja* također odgovaraju navedenoj financijskoj godini.

Tokom izvještajnog perioda su učinjeni značajni naponi u pravcu ostvarivanja daljnjeg napretka u provođenju *Okvirnog sporazuma* i dodatnog jačanja osnove za buduće provođenje *Okvirnog sporazuma* osiguravanjem posvećenosti država potpisnica u provođenju glavnih aktivnosti Savske komisije. Do sada, tokom financijske 2012. godine, održane su četiri sjednice Savske komisije: 28. sjednica (u Zagrebu, 10-11. aprila 2012), 29. sjednica (u Zagrebu, 10. jula 2012), 30. sjednica (u Zagrebu, 7-8. novembra 2012) i 31. sjednica (u Beogradu, 20. februara 2013) – vidjeti sliku 1. Pored toga, tokom ovog perioda su održana i 23 sastanka stručnih grupa i ostalih tijela Savske komisije, kao i 15 konferencija, savjetodavnih radionica i ostalih sastanaka sa interesnim grupama.

Slika 1. 31. sjednica Savske komisije (Beograd, 20. februar 2013. godine).

Djelovanje Savske komisije je bilo usmjereno na sljedeće aktivnosti:

- finaliziranje faze planiranja (tj. studija i glavnog projekta) obnove i razvoja plovidbe na plovnom putu rijeke Save;
- daljnji razvoj i/ili finaliziranje strateških planova za sliv rijeke Save (finaliziranje *Nacrta prijedloga Plana upravljanja slivom rijeke Save*, izrada *Plana upravljanja rizikom od poplava za sliv rijeke Save*);
- razvoj/poboljšanje integriranih sistema za sliv (geografski informacijski sistem – GIS, riječni informacijski servisi – RIS, sistema za nadzor, prognozu i rano upozoravanje na akcidente i poplave, kao i platforma za razmjenu meteoroloških i hidroloških informacija i podataka);

- razvoj različitih oblika „održivog” riječnog turizma u slivu (npr. nautički, ekološki, rekreativni, itd);
- pripremu projekata i osiguravanje financiranja za projekte, uključujući racionaliziranje – svođenje projekata u sklopu *Strategije Evropske unije za regiju Dunava* u realne okvire;
- financijsko i administrativno upravljanje, kao i razvoj internih propisa Savske komisije;
- razmatranje mogućnosti i razradu opcija za proširenje platforme sa više interesnih grupa u slivu rijeke Save, kako bi se u provođenje *Okvirnog sporazuma* uključili vladin, nevladin, poslovni i akademski sektor;
- promotivne aktivnosti, uključujući organiziranje proslave Dana rijeke Save 2012. godine, izdavanje službenog biltena Savske komisije, *Savskog vjesnika* i specijaliziranih publikacija, ažuriranje internetske stranice i izradu promotivnih materijala Savske komisije.

Pored napretka ostvarenog u glavnim oblastima rada, najvažnija ostvarenja Savske komisije tokom financijske 2012. godine uključuju i sljedeće:

- daljnje integriranje zaštite okoliša u ekonomske aktivnosti, kao što su razvoj plovidbe i turizma;
- integriranje pristupa „od vrha prema dnu“ (*top-down*) i „od dna prema vrhu“ (*bottom-up*) kroz dodatno jačanje uključenosti interesnih grupa u proces provođenja *Okvirnog sporazuma*;
- unapređenje vidljivosti procesa provođenja *Okvirnog sporazuma* i Savske komisije kao koordinatora procesa, u državama stranama *Okvirnog sporazuma* i šire.

Nastavljeni su naponi na osiguravanju financijskih sredstava za regionalne projekte povezane sa provođenjem *Okvirnog sporazuma*, sa posebnim fokusom na eksterne financijske izvore. Kao rezultat takvih napora, udio eksterno financiranih projekata u ukupnom budžetu je nastavio rasti i dostigao je nivo od 84% (preostalih 16% se osigurava iz kontribucija država strana *Okvirnog sporazuma*). Vjerovatno je da će i u budućnosti procenat eksterno financiranih projekata dodatno rasti, s obzirom na činjenicu da je 11 prioriternih projekata Savske komisije već dobilo potvrdu o usklađenosti ili pismo preporuke u okviru *Dunavske strategije Evropske unije (EU SDR)*, kao i da se očekuje da ostali planirani projekti budu usmjereni na eksterne financijske izvore.

Na osnovu *Deklaracije Trećeg sastanka država strana Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save*, preliminarno su razmotrene mogućnosti da se uvede pravno obvezujući karakter odluka Savske komisije u određene oblasti upravljanja vodama. S obzirom na uzajamno izražen interes Savske komisije i Crne Gore da daljnje ojačaju svoju međusobnu suradnju, nastavljeni su kontakti koji se odnose na mogućnost da Crna Gora uskoro postane strana potpisnica *Okvirnog sporazuma*.

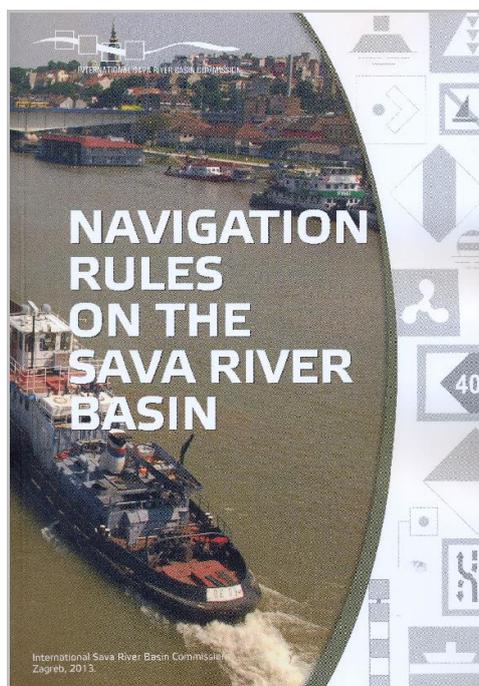
Detaljan pregled aktivnosti Savske komisije je predstavljen u narednim poglavljima. Dodaci su priloženi uz *Izveštaj* radi kompletnosti informacija. Popis članova i zamjenika članova Savske komisije se nalazi u Dodatku I, a popis aktivnih stručnih grupa Savske komisije se nalazi u Dodatku II ovog *Izveštaja*. Projekti povezani sa provođenjem *Okvirnog sporazuma*, provedeni ili pokrenuti tokom ovog izvještajnog perioda su nabrojani u Dodatku III. Kratak pregled aktivnosti sudjelovanja javnosti i uključenosti interesnih grupa se nalaze u Dodatku IV i Dodatku V. Lista skraćénica se nalazi u Dodatku VI ovog *Izveštaja*.

1. Plovidba

S obzirom na *Plan rada Savske komisije za financijsku 2012. godinu*, glavni fokus rada Savske komisije u oblasti plovidbe je bio na obnovi i razvoju plovidbe na plovnom putu rijeke Save i na unapređenju pravnog okvira, naročito u oblasti obilježavanja plovnog puta i riječnih informacijskih servisa (RIS).

1.1. Sigurnost plovidbe

Tokom financijske 2012. godine, aktivnosti Savske komisije su se fokusirale na sudjelovanje u procesu daljnje nadgradnje plovidbenih pravila na evropskom nivou, daljnje razrade usklađenih pravila o inspekciji sigurnosti plovidbe u okviru Odluke 30/07 o *Pravilima plovidbe na slivu rijeke Save* (slika 2), kao i moderniziranje i usklađivanje pravila o kvalifikacijama zapovjednika i posada plovila na evropskom nivou, te nadgradnja Odluke 32/07 o *Pravilima o minimalnim uvjetima za izdavanje ovlaštenja za zapovjednika plovila na slivu rijeke Save*.

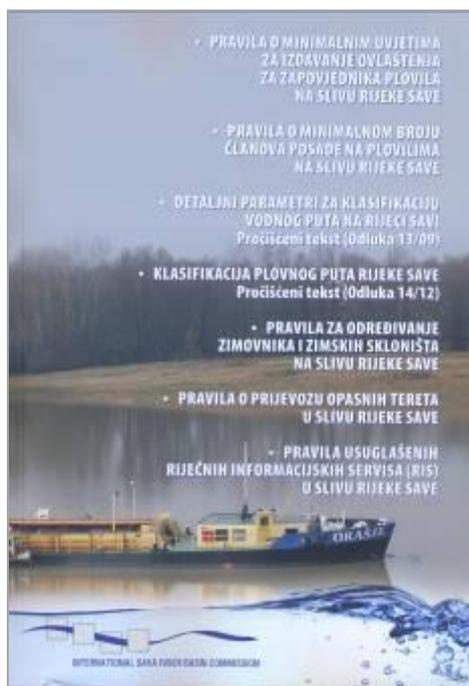

Slika 2. Prečišćeni tekst *Pravila plovidbe na slivu rijeke Save* (2013).

Aktivno sudjelovanje u radu tehničke radne grupe Dunavske komisije je podrazumijevalo praćenje procesa modificiranja plovidbenih pravila na evropskom nivou. Rezolucija 59 komiteta za unutarnji transport UNECE je izmjenjena na osnovu prijedloga koji je razradila Savska komisija. U skladu sa takvim ishodom, Savska komisija je usvojila Odluku 02/13 o izmjenama Odluke 31/07 o *Pravilima obilježavanja plovnog puta na slivu rijeke Save*.

Započela je izrada web aplikacije za inspekciju sigurnosti plovidbe, s ciljem da se omogući usklađeno pohranjivanje i korištenje podataka o inspekciji za cijeli sliv rijeke Save. Uočena je i potreba da se izvrši unificiranje izvještaja o realiziranju *Plana obilježavanja za rijeku Savu i njene plovne pritoke*. Na osnovu primjedbi i prijedloga dobijenih od nadležnih vlasti strana potpisnica *Okvirnog sporazuma*, izrađen je novi prijedlog nacrta modela *Izvjestaja o realiziranju Plana obilježavanja*.

Ostali rezultati ostvareni u financijskoj 2012. godini uključuju razvoj koncepta za izradu štampanih navigacijskih karata za rijeku Savu, izradu nacrtu *Daljinara rijeke Save* za sektor uzvodno od Siska i *Priručnika za plovidbu na rijeci Savi*, početne korake na integriranju *Daljinara rijeke Save* i *Albuma mostova na rijeci Savi* u web aplikaciju za razvoj *Plana obilježavanja* i objavljivanje *Pravila o minimalnom broju članova posade na plovilima na slivu rijeke Save*, *Pravila o minimalnim uvjetima za izdavanje ovlaštenja za zapovjednika plovila na slivu rijeke Save* i *Pravila obilježavanja plovnog puta na slivu rijeke Save* (novo izdanje), *Priručnik za radio telefonsku službu na slivu rijeke Save* i *Pravila za određivanje zimovnika i zimskih skloništa na slivu rijeke Save* (slika 3).

Slika 3. Pravila koja se tiču sigurnosti i tehničkih standarda plovidbe (2013).

1.2. Tehnički standardi

Što se tiče tehničkih zahtjeva za plovila unutarnje plovidbe, nastavljen je proces izrade *Tehničkih pravila za plovila u slivu rijeke Save*. Pravila se razvijaju u suradnji sa Ministarstvom pomorstva, prometa i infrastrukture u Vladi Republike Hrvatske. Pored toga, odštampana su i *Pravila o prijevozu opasnih tereta u slivu rijeke Save* (slika 3).

1.3. Sprječavanje zagađenja voda prouzrokovanog plovidbom

Nakon aktivnog sudjelovanja u projektu *Upravljanje otpadom u unutarnjoj plovidbi Dunavom* (WANDA), koji je završen a koji je osigurao okvir za usklađen sistem upravljanja otpadom, popraćen prijedlogom modela financiranja, Savska komisija je nastavila sa aktivnom ulogom u provođenju pratećeg projekta *Konvencija o upravljanju otpadom u unutarnjoj plovidbi Dunavom* (Co-WANDA).

1.4. Infrastruktura plovnog puta

Strane potpisnice *Okvirnog sporazuma* i Savska komisija su nastavile sa provođenjem svojih aktivnosti u oblasti obnove i razvoja plovidbe na rijeci Savi, što je rezultiralo sljedećim:

- Republika Hrvatska i Republika Slovenija su se složile da nastave sa pripremnim aktivnostima za uspostavljanje plovidbe uzvodno od Siska, i da, u tom smislu, izrade akcijski plan za produženje plovnog puta rijeke Save od Siska do Brežica.
- Ugovor o razvoju glavnog projekta plovnog puta od Brčkog do Siska je spreman za potpisivanje i očekuje se da aktivnosti počnu do kraja aprila 2013. godine. Pored toga, Federacija Bosne i Hercegovine je pribavila projektni zadatak za urbanistički plan, kao i ekološku dozvolu; ista procedura je skoro završena u distriktu Brčko, dok je u Republici Srpskoj proces još u toku.
- Što se tiče deminiranja plovnog puta u Bosni i Hercegovini, tender je pripremljen u julu 2012. godine i dostavljen Svjetskoj banci na analizu.
- Što se tiče dionice plovnog puta Brčko-Beograd, u decembru 2012. godine je počela priprema studije procjene utjecaja na okoliš. Procedura izrade preliminarnog i glavnog projekta plovnog puta je počela prošle godine. Tehničke ponude su ocijenjene i dostavljene Svjetskoj banci na verificiranje.
- Savska komisija je donijela Odluku 14/12 o izmjenama Odluke 19/08 o *Klasifikaciji plovnog puta rijeke Save*, koja će služiti kao osnova za izradu glavnog projekta, financiranje radova i daljnji razvoj plovidbe uzvodno od Siska do Republike Slovenije.

Provođenje ovih aktivnosti prati i koordinira poseban Odbor koji je Savska komisija osnovala 2011. godine. Da bi se projekat plovidbe u potpunosti uskladio sa *Zajedničkom izjavom o vodećim principima za razvoj unutarnje plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav*, 2012. godine je usvojena nova *Metodologija rada Odbora* (Odluka 12/12). U skladu sa *Metodologijom*, članovi Odbora su predstavnici odgovornih ministarstava iz strana *Okvirnog sporazuma*, iz sektora nadležnih za upravljanje vodama/očuvanje prirode/zaštitu okoliša i sektora plovidbe, kao i predstavnici međunarodnih organizacija (Međunarodne komisije za zaštitu rijeke Dunav, Dunavske komisije) i interesnih grupa (nevladinih organizacija i sektora privrede/plovidbe), čime se osigurava dobro uravnotežena zastupljenost sektora u procesu praćenja i koordiniranja.

U okviru aktivnosti na implementiranju riječnih informacijskih servisa (RIS-a), fokus je bio na izradi *Pravila o usklađenim riječnim informacijskim servisima na slivu rijeke Save*, izradi *Pravilnika o prekograničnoj razmjeni podataka*, kao i izradi *štampanih navigacijskih karata*, izradi *standarda za obavještenja za kapetane plovila* i izradi *standarda za elektronsko izvještavanje*. U skladu s tim, Savska komisija je donijela Odluku 15/12 o usvajanju *Pravila o usklađenim riječnim informacijskim servisima na slivu rijeke Save* i Odluku 16/12 o izradi i ažuriranju elektronskih navigacijskih karata u unutarnjoj plovidbi za sliv rijeke Save.

Savska komisija je također aktivno sudjelovala u provođenju projekta *NEWADA DUO*, koji predstavlja nastavak prethodnog projekta *NEWADA (Mreža riječnih uprava-administracija za plovni put Dunava)*.

Kao dio napora da se stvori pozitivan imidž unutarnje plovidbe kao pouzdanog, sigurnog i ekološkog načina prijevoza i da se promoviraju prijevozne mogućnosti na rijeci Savi, Savska komisija je nedavno organizirala Međunarodnu konferenciju „Rijeka Sava – transportni koridor i turistička destinacija” (u Beogradu, 6. marta 2013. godine).

2. Integralno upravljanje vodama

Tokom izvještajnog perioda, aktivnosti Savske komisije u ovoj oblasti su bile fokusirane na daljnju izradu strateških planova (*Plan upravljanja slivom rijeke Save – Sava RBM Plan* i *Plan upravljanja rizikom od poplava*), te integriranih sistema (geografskog informacijskog sistema – GIS-a, i sistema za nadzor, prognoziranje i rano upozoravanje na akcidente i poplave) za sliv rijeke Save.

2.1. Upravljanje riječnim slivom

Izrada *Plana upravljanja slivom rijeke Save (Sava RBM Plan)*, u skladu sa *Okvirnom direktivom Evropske unije o vodama (EU WFD)* i u koordinaciji Savske komisije, svakako predstavlja ključnu aktivnost u ovoj oblasti. Evropska komisija pruža podršku ovom procesu kroz direktno financiranje tehničke pomoći za izradu *Plana* (završeno u novembru 2011. godine), kao i kroz grant Savskoj komisiji za sveukupno upravljanje projektom i facilitiranje od strane Savske komisije (završeno u avgustu 2012. godine). Nakon niza aktivnosti koje su podrazumijevale sudjelovanje javnosti i uključivanje interesnih grupa, uključujući i četvoromjesečni period konsultacija provedenih preko internetske stranice (decembar 2011 – april 2012. godine), *Nacrt prijedloga Plana upravljanja slivom rijeke Save*, popraćen sa 13 dodataka, 22 mape i 10 materijala (koji osiguravaju detalje o specifičnim pitanjima ili korištenim metodologijama), izrađen je na engleskom jeziku, svim službenim jezicima Savske komisije i crnogorskom jeziku (slika 4). U ovom trenutku, o *Nacrtu prijedloga Plana upravljanja slivom rijeke Save* se provode nacionalne procedure koje prethode službenom usvajanju *Plana* od strane država potpisnica, u skladu sa *Okvirnim sporazumom*.

Slika 4. *Nacrt prijedloga Plana upravljanja slivom rijeke Save.*

Pored izrade *Plana upravljanja slivom rijeke Save*, rješavano je i nekoliko drugih pitanja koja se tiču upravljanja riječnim slivom.

Početne aktivnosti koje se tiču upravljanja nanosom se provode u sklopu projekta *U pravcu izrade praktičnog vodiča za održivo upravljanje nanosom korištenjem sliva rijeke Save kao oglednog primjera*, koji je Savska komisija pokrenula u suradnji i uz podršku ureda

UNESCO-a u Veneciji i SedNet-a. Osnovni cilj projekta je izrada i validiranje praktičnog vodiča koji će doprinjeti izradi *Plana upravljanja nanosom* na nivou cijelog riječnog sliva. Sliv rijeke Save predstavlja ogledni primjer s obzirom da se očekuje da će iskustvo ovog projekta inspirirati druge riječne slivove (globalno) da također primjene praktične vodiče razvijene na način na koji je to urađeno u ovom projektu. Nadalje, projekat će pružati podršku u provođenju srodnih evropskih politika, kao što su *Okvirna direktiva o vodama (WFD)* i *Direktiva o poplavama*.

Dvije glavne projektne aktivnosti obuhvataju razvoj i realizaciju praktičnog kursa obuke o održivom upravljanju nanosom, koji je u potpunosti usklađen s *Nacrtom protokola o upravljanju nanosom uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save*, i primjenu vodiča u praksi na rijeci Savi. Do sada je organiziran prvi dio kursa, na temu bilansa, praćenja i procjene kvaliteta i količine nanosa (u Zagrebu, 15-18. oktobra 2012. godine), a izrađen je i nacrt odgovarajućeg dijela vodiča. Nacrt vodiča će biti osnova za izradu *Plana upravljanja nanosom* za sliv rijeke Save, kao što je predviđeno *Nacrtom protokola o upravljanju nanosom uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save*. Upravo se pokreće sljedeća faza projekta, usmjerena na praktičnu primjenu vodiča kroz razradu bilansa, praćenja i procjene kvaliteta i količine nanosa u slivu rijeke Save.

Pitanja klimatskih promjena se razmatraju u okviru tekućeg projekta *Vode i plan prilagođavanja klimatskim promjenama za sliv rijeke Save (WATCAP)*, koji financira i izvodi Svjetska banka, a čiji je cilj da se izvrši procjena mogućih utjecaja klimatskih promjena na sektor vodoprivrede i da se predlože opcije djelovanja za različite podsektore, uključujući plovidbu, hidroenergetiku, navodnjavanje i vodosnabdijevanje u poljoprivredi, zaštitu od poplava, kao i da se provede ekonomska analiza projekata na kojim se zasnivaju studije pojedinih podsektora. Očekuje se da će projekat biti završen u drugoj polovini 2013. godine.

U toku 2012. godine je održavana i suradnja sa relevantnim eksternim projektima – *Zaštita i održivo korištenje sistema prekograničnih akvifera u Dinarskom kršu (DIKTAS)* i *Uspješno sudjelovanje javnosti u upravljanju vodama u slivu rijeke Save*. I konačno, šest regionalnih projekata o slivu rijeke Save (navedenih u Dodatku III) su ili uključeni kao prekretnice u mapi puta prioritetne oblasti 4 (PA4) *Strategije Evropske unije za regiju Dunava*, ili im je dodijeljeno pismo preporuke u PA4 *Dunavske strategije*. Za provođenje ovih projekata, kao mogući izvori finansijskih sredstava se primarno vide fondovi EU.

2.2. Sprječavanje i kontrola akcidenata

Aktivnosti Savske komisije koje su ostvarene u ovoj oblasti tokom finansijske 2012. godine su uglavnom bile usmjerene na direktno sudjelovanje u razvoju nove verzije sistema ranog upozoravanja na opasnost od akcidenata (AEWS), koja je pokrenuta 1. marta 2013. godine. Cilj nadgradnje postojećeg sistema je da se dodatno razviju uspješne funkcije AEWS-a koje su u upotrebi i da ih se ojača modernim web-alatima.

Mogućnosti unificiranja različitih sistema za sprječavanje i kontrolu akcidenata (npr. AEWS, CECIS (EU), UNECE sistem) su razmatrane na visoko stručnom nivou. U skladu sa zaključkom, sistem ranog upozoravanja na opasnost od akcidenata – AEWS – je najprikladniji za korištenje u slučaju vanrednih situacija zagađenja vode, ali proces harmoniziranja bi trebao biti pomno praćen (ukoliko do njega dođe).

Pored toga, razvijen je i prijedlog projekta *Rezervni plan za upravljanje zagađivanjem voda za sliv rijeke Save*. Glavni ciljevi projekta su razvijanje zajedničkog sistema podrške u

donošenju odluka i efikasnog međunacionalnog sistema rane kontrole akcidenata, da bi se unaprijedila međunacionalna suradnja između institucija koje su uključene u aktivnosti upravljanja vodama i institucija civilne zaštite, kao i da bi se objedinili različiti sektori kao potencijalni izvori akcidentnih zagađenja (plovidba, industrija, cestovni i željeznički prijevoz). Prijedlog projekta je dobio pismo preporuke u okviru prioritete oblasti PA5 *Dunavske strategije Evropske unije (EU SDR)*.

2.3. Upravljanje poplavama

Kao što je predviđeno *Protokolom o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save*, tokom 2012. godine su intenzivirane pripreme aktivnosti na izradi *Plana upravljanja rizikom od poplava (FRM Plan)* za sliv rijeke Save, u skladu sa *Direktivom Evropske unije o poplavama*.

Određeni broj aktivnosti se provodi kroz pilot projekat *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save*, koji se financira u okviru UNECE. Ove aktivnosti obuhvataju i pripremu *Programa za izradu Plana za upravljanje rizikom od poplava za sliv rijeke Save (Sava FRM Plan)*, kao i inicijalnu procjenu ugroženosti od poplava i procjenu potencijalnog utjecaja klimatskih promjena na upravljanje poplavama u slivu.

Nacrt *Programa* je analiziran sa relevantnim interesnim grupama iz sliva rijeke Save, na savjetodavnoj radionici koju je organizirao projekat (u Zagrebu, 3-4. decembra 2012. godine). U skladu sa *Protokolom o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save*, *Program* mora biti izrađen 6 mjeseci nakon što *Protokol* stupi na snagu. Međutim, namjera je da se postigne zajedničko razumijevanje aktivnosti i njihovih vremenskih okvira, čak i prije konačnog ratificiranja *Protokola*. Stoga će ovo pitanje biti razmatrano na završnoj radionici u sklopu pilot projekta UNECE, čije je održavanje provizorno planirano za maj 2013. godine.

Razvijene su osnovne studije o tekućim i završenim aktivnostima u oblasti planiranja upravljanja rizikom od poplava u slivu rijeke Save, kao i osnovne studije o legislativi, strategijama i planovima koji se odnose na planiranje upravljanja rizikom od poplava i klimatskim promjenama. Inicijalna procjena ugroženosti od poplava za sliv rijeke Save je također u završnoj fazi izrade. Ostale projektne aktivnosti su u toku (tj. elaborat o različitim postojećim scenarijima klimatskih promjena za regiju, njihovim očekivanim utjecajima na vodni ciklus i, preciznije, na učestalost i magnitude ekstremnih poplavnih događaja, kao i elaborat o mjerama prilagođenja).

S obzirom da su strane također započele izradu preliminarne procjene rizika od poplava za sliv rijeke Save, postoji redovna razmjena informacija u okviru Savske komisije o svim povezanim aktivnostima strana *Okvirnog sporazuma*.

Hidraulički model rijeke Save, koji je inicijalno razvijen u suradnji sa USACE, dodatno je nadgradila sama Savska komisija, što je rezultiralo značajno ojačanim nestacionarnim modelom. Savska komisija je također pružila podršku projektima *Vode i plan prilagođavanja klimatskim promjenama za sliv rijeke Save (WATCAP)* i pilot projektu okvira UNECE, dajući svoj doprinos u izradi hidroloških modela koji su razvijani u sklopu ova dva projekta. Očekuje se da će rezultati modeliranja također biti dostavljeni Savskoj komisiji, što će osigurati doprinos daljnjem jačanju pomenutih modela.

Sve već razvijene verzije modela će uskoro biti isporučene nominiranim institucijama strana potpisnica *Okvirnog sporazuma*, sa namjerom da se informacije ažuriraju čim postanu dostupne, kao i da iste budu korištene u svrhu mapiranja poplava, podrške za sistem za prognoziranje pojave poplava, kao i za alternativne analize budućih projekata u oblasti zaštite od poplava. S obzirom da se ovi modeli mogu smatrati preliminarnim, potrebno je uložiti dodatni napor da bi se postigla njihova funkcionalna upotreba prilagođena naprijed pomenutoj svrsi. Potrebni su dodatni hidrološki i bolji topografski podaci od strana potpisnica *Okvirnog sporazuma*, koji su neophodni za kalibriranje i verificiranje modela. Već su preduzeti odgovarajući koraci u pravcu osiguravanja nastavka suradnje sa Jedinicom za inženjeriju Vojske SAD-a (USACE). Imajući na umu čitav niz različitih aktivnosti modeliranja koje se odvijaju na nacionalnom nivou, smatra se da je za ostvarivanje boljih rezultata potrebno postići zajedničko razumijevanje o aktivnostima koje su potrebne na nivou sliva.

Savska komisija je već uključena u provođenje dva novopokrenuta projekta Svjetske meteorološke organizacije (WMO) – *Izgradnja otpornosti na katastrofe na zapadnom Balkanu i u Turskoj* i *Razvoj i provođenje sistema regionalnih indikatora bujičnih poplava za regiju jugoistočne Evrope (FFGS SEE)*. Oba projekta su potencijalno korisna, posmatrano iz ugla tekućih aktivnosti strana u okviru Savske komisije. I konačno, dva prijedloga projekta koja se odnose na upravljanje poplavama (kao što je prikazano u Dodatku III) su dobila pisma preporuke u okviru *Dunavske strategije EU*.

3. Međusektorska i ostala pitanja

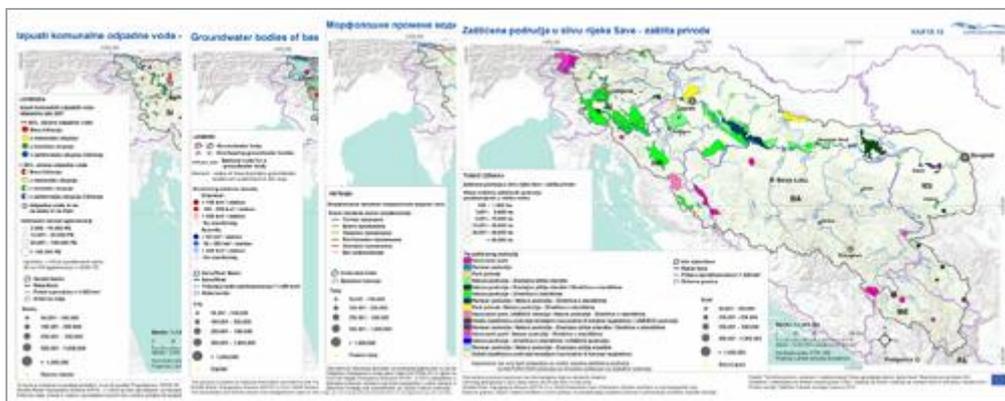
3.1. Upravljanje informacijama

U skladu sa *Strategijom za Geografski informacijski sistem za sliv rijeke Save (Sava GIS strategija)*, koju je Savska komisija usvojila 2008. godine, razvoj Sava GIS-a je planiran u tri faze: uspostavljanje glavnih funkcija (faza 1), izrada i implementiranje naprednih alata, servisa mapiranja i izvještavanja (faza 2) i izrada i implementiranje naprednih dinamičkih alata i servisa (faza 3).

Trenutno je u toku provođenje faze 1. U okviru provođenja granta Evropske komisije pod nazivom *Podrška Savskoj komisiji u pripremi i implementiranju Sava RBM Plana*, ostvareno je sljedeće:

- kupljen je hardver za Sava GIS (serveri za podatke i aplikacije);
- unaprijeđeni su skupovi podataka iz GIS-a koji su korišteni u izradi Analize sliva rijeke Save i *Sava RBM Plana*, a izrađene su i mape (slika 5) na engleskom i na svim službenim jezicima;
- na osnovu prikupljenih podataka su kreirani dodatni proizvodi i zajednički skupovi podataka u formi *datoteke geodatabase*. Ova baza podataka će služiti kao osnovni input za buduću centralnu bazu geo-podataka Sava GIS-a.

Ova faza bi trebala biti funkcionalna početkom 2014. godine, uz podršku Evropske unije, ukoliko bude odobrena kao što se očekuje, dok je nastavak projekta (koji obuhvata faze 2 i 3) uključen kao prekretnica u mapi puta prioritete oblasti PA4 *Dunavske strategije EU*.

Slika 5. Mape *Sava RBM Plana*.

3.2. Hidrološka i meteorološka pitanja

U suradnji sa relevantnim nacionalnim institucijama strana *Okvirnog sporazuma* (ministarstvima zaduženim za zaštitu okoliša i/ili upravljanje vodama, agencijama za vode i nacionalnim hidro-meteorološkim službama – NHMS), Savska komisija je uspostavila platformu za razmjenu i korištenje hidroloških i meteoroloških informacija putem:

- izrade godišnjeg pregleda informacija o vodnom režimu na relevantnim mjernim stanicama u slivu rijeke Save. Nacionalne hidro-meteorološke službe iz država strana *Okvirnog sporazuma* i Crne Gore šalju podatke o nivou vode, dnevnim protocima, dnevnim temperaturama vode, dnevnom protoku suspendiranog nanosa i količinama padavina, koji se zatim unose u *Hidrološki godišnjak* (slika 6). Pored izdanja

Godišnjaka za 2006, 2007. i 2008. godinu koja su već dostupna na internetskoj stranici Savske komisije (<http://www.savacommission.org/publication>), izdanja za 2009. i 2010. godinu su u pripremi i biće kompletirana nakon što budu dostavljeni svi podaci iz nacionalnih hidro-meteoroloških službi;

- uspostavljanja stalnih veza sa bazama podataka nacionalnih hidro-meteoroloških službi. Podaci o dogovorenim hidrološkim parametrima (nivo vode i promjene nivoa, protok, temperature vode) i meteorološkim parametrima (količina padavina, temperatura vazduha, minimalna i maksimalna dnevna temperatura, visina snijega) iz dogovorenih mjernih stanica u slivu se automatski dopremaju i kontinuirano prikazuju na internetskoj stranici Savske komisije (<http://www.savacommission.org/hydro/>, <http://www.savacommission.org/meteo/7/>).

Pored toga, izrađen je *Program za razvoj Hidrološke studije za sliv rijeke Save*, dok je projektna ideja za izradu *Hidrološke studije* dobila pismo preporuke u okviru PA4 *Dunavske strategije Evropske unije* (EU SDR). Prijedlog projekta *Održivo operativno predviđanje poplava u realnom vremenu i upravljanje vodnim resursima* pripremljen je kroz suradnju nacionalnih hidro-meteoroloških službi i agencija za vode država strana *Okvirnog sporazuma* i Crne Gore, a u koordinaciji Savske komisije. Glavni cilj projekta je usklađivanje podataka i metoda u cilju predviđanja i upravljanja poplavama i rizikom pojave suša. Projekat je također dobio pismo preporuke u okviru *Dunavske strategije Evropske unije* (PA5). Aktivnosti prikupljanja financijskih sredstava neophodnih za provođenje naprijed pomenutih projekata će primarno biti orijentirane prema fondovima EU.

3.3. Ostala razvojna pitanja

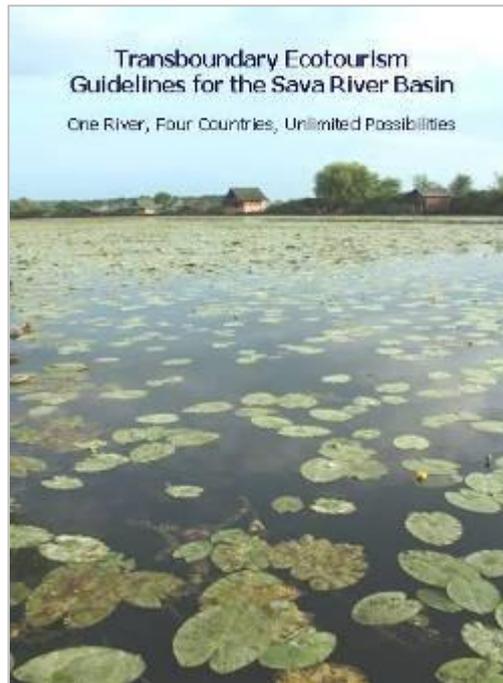
Održivi riječni turizam je na Drugom sastanku država strana *Okvirnog sporazuma* (u Beogradu, 1. juna 2009. godine) identificiran kao oblast budućeg rada Savske komisije. Tokom izvještajnog perioda, u ovoj oblasti je proveden niz aktivnosti.

Kao nastavak za prvi ikad urađen *Nautičko-turistički vodič za sliv rijeke Save*, pripremljen i objavljen u suradnji sa Udruženjem regionalnih privrednih komora iz sliva rijeke Save, pripremljen je prijedlog projekta za izradu *Master plana za razvoj nautičkog turizma u slivu rijeke Save* i u toku su aktivnosti na pribavljanju financija za izradu *Master plana*.

Savska komisija je u suradnji sa Ambasdom SAD-a u Republici Hrvatskoj i Regionalnim centrom za okoliš provela projekat *Promoviranje razvoja eko-turizma u slivu rijeke Save*. Planirano je da nacrt *Smjernica za prekogranični turizam u slivu rijeke Save* (slika 6), koji je razvijen u okviru projekta, posluži kao stručni doprinos donosiocima odluka, kao dokument politike – strateški dokument, i kao doprinos razvoju nacionalnog strateškog planiranja razvoja eko-turizma. Projekat je demonstrirao dobru kombinaciju pristupa „od vrha prema dnu” i pristupa „od dna prema vrhu” tako što je, od samog početka, uključivao čitav niz različitih interesnih grupa iz vladinog, civilnog, poslovnog i akademskog sektora te lokalnih zajednica, i okupio ih zajedno na dva regionalna događaja koja su organizirana u sklopu projekta (vidjeti Dodatak IV). Projekat se smatra dobrom osnovom za buduće korake kojim se planiraju obuhvatiti izrada *Master plana za razvoj eko-turizma u slivu*, uspostavljanje foruma interesnih grupa u oblasti eko-turizma iz svih društvenih sektora, kao i provođenje konkretnih projekata koji ostvaruju brze rezultate („*quick-win*”) u ovoj oblasti.

Imajući na umu visok interes koji vlada za pravljenje biciklističkih staza duž rijeke Save koji su jasno iskazali gradovi i lokalne zajednice koje se nalaze uz rijeku, započete su pripreme aktivnosti za projekat na ovu temu, u bliskoj koordinaciji sa biciklističkim udruženjima kao

direktnim krajnjim korisnicima, što je još jedan primjer kombinacije pristupa „od vrha prema dnu” i pristupa „od dna prema vrhu”. U cilju promoviranja ovog projekta, u sklopu proslave Dana rijeke Save 2013. godine planira se organiziranje biciklističke ture *Sava 2013*, od izvora do ušća rijeke Save.

Slika 6. *Smjernice za prekogranični eko-turizam u slivu rijeke Save* (2012).

Rezultati i planovi u oblasti riječnog turizma su prezentirani i analizirani sa širokom grupom zainteresovanih strana na Međunarodnoj konferenciji „Rijeka Sava – transportni koridor i turistička destinacija”, koju je nedavno organizirala Savska komisija (u Beogradu, 6. marta 2013. godine).

Pored razvoja turizma, pokrenuta je inicijativa za razvoj projekta o doprinosu sektora malih i srednjih preduzeća (MSP) u provođenju *Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save*, imajući na umu potencijalni doprinos sektora MSP razvojnim aktivnostima u slivu (npr. plovidba, riječni turizam, energetika, uzgoj riba i proizvodnja hrane, prečišćavanje otpadnih voda i tretman stajskog đubriva), ali također i potencijal za mobiliziranje šire zajednice interesnih grupa iz vladinog, poslovnog i akademskog sektora u slivu kroz okvir ovog projekta. Trenutno se istražuju mogućnosti za financiranje implementiranja ovog projekta.

4. Suradnja, promotivne aktivnosti i uključivanje interesnih grupa

4.1. Suradnja sa međunarodnim organizacijama i ostalim relevantnim institucijama

Savska komisija je tokom izvještajnog perioda održavala suradnju s velikim brojem međunarodnih organizacija, a posebno sa organizacijama i institucijama navedenim u članu 5. *Okvirnog sporazuma*.

Suradnja sa Međunarodnom komisijom za zaštitu rijeke Dunav (ICPDR) i Dunavskom komisijom se formalno zasniva na memorandumima o razumijevanju, koji su potpisani sa obje komisije, čime se stvaraju mogućnosti za blisku suradnju i koordiniranje aktivnosti ovih komisija. Koordiniranje aktivnosti se osigurava kroz uzajamno sudjelovanje na sjednicama, sastancima stručnih grupa i drugim događajima koje organiziraju komisije. Proces provođenja *Zajedničke izjave o vodećim principima za razvoj unutarnje plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav*, koji su zajednički koordinirale Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav, Dunavska komisija i Međunarodna komisija za sliv rijeke Save, u suradnji sa Evropskom komisijom, nastavljen je kroz organiziranje 4. sastanka o provođenju *Zajedničke izjave* (u Budimpešti, 17-18. septembra 2012. godine). Uključivanje Međunarodne komisije za zaštitu rijeke Dunav (ICPDR) i Dunavske komisije u rad odbora za praćenje i koordiniranje projekta plovidbe na rijeci Savi predstavlja dodatnu komponentu suradnje sa dvije komisije.

Suradnja sa UNECE-om je dodatno intenzivirana. Pored sudjelovanja Savske komisije u okviru radnih grupa UNECE, Savska komisija je sudjelovala na najvažnijim događajima koje je organizirala UNECE, kao što su 20. godišnjica potpisivanja *Konvencije o vodama* UNECE (septembar 2012) i 6. Sastanak strana potpisnica *Konvencije o vodama* (novembar 2012), uključujući sudjelovanje u radu panela pratećeg događaja „Zajedničko upravljanje prekograničnim vodama – komisije za zaštitu rijeka, jezera i akvifera širom svijeta“. Postoji i stalna suradnja na projektu *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save*, koji se provodi u okviru UNECE.

Suradnja Savske komisije i Evropske komisije je dodatno ojačana kroz intenzivnu komunikaciju tokom pripreme *Plana upravljanja slivom rijeke Save* (RBM), što je financijski podržano od strane Evropske komisije, i uključenost Savske komisije u aktivnosti povezane sa provođenjem *Strategije Evropske unije za regiju Dunava*, kako bi se osiguralo provođenje budućih projekata u vezi sa *Okvirnim sporazumom* u okviru *Dunavske strategije*. I konačno, Savska komisija je aktivno sudjelovala u izradi nacrtu novog evropskog pravnog okvira za profesionalne kvalifikacije i standarde obuke u unutarnjoj plovidbi.

Suradnja sa UNESCO-om se progresivno razvija. Provođenje projekta *Jačanje uključivanja interesnih grupa u upravljanje slivom rijeke Save*, uz podršku ureda UNESCO-a čije se sjedište nalazi u Veneciji i GWP-Med, je u svojoj finalnoj fazi. Kulturno-muzički projekat UNESCO-vog ureda u Veneciji koji promovira muziku savske regije pod nazivom *Sava Suite* (*Savska svita*), nastavljen je koncertom koji je Savska komisija organizirala u sklopu proslave Dana rijeke Save 2012. godine (vidjeti Dodatak V). Pored toga, projekat pod nazivom *U pravcu izrade praktičnog vodiča za održivo upravljanje nanosom korištenjem sliva rijeke Save kao oglednog primjera*, čije je provođenje financijski podržao UNESCO ured u Veneciji, pokrenut je 2012. godine i trenutno je u toku.

Nastavljena je daljnja suradnja sa institucijama Vlade SAD-a. Pored zajedničkih napora na

osiguravanju mogućeg nastavka razvoja preliminarnih hidroloških i hidrauličkih modela (sliva) rijeke Save, projekat *Promoviranje razvoja eko-turizma u slivu rijeke Save* proveden je uz podršku Ambasade SAD-a u Republici Hrvatskoj.

Održava se suradnja sa ostalim komisijama za plovidbu (npr. sa Komisijom za rijeku Mozal, i naročito sa Centralnom komisijom za plovidbu rijekom Rajnom), zatim ostalim komisijama za zaštitu rijeka i jezera (npr. Komisije za zaštitu rijeka Rajne, Elbe i Odre). Također se održava stalna suradnja sa regionalnim organizacijama (OSCE, RCC, REC, SEETO, GWP-Med, GWP CEE), međunarodnim finansijskim institucijama (Svjetska banka), specijaliziranim organizacijama, udruženjima i grupama (WMO, GIS forum), kao i poslovnim sektorom (Coca-Cola). I konačno, nastavljeni su kontakti sa Delegacijom Evropske komisije u Hrvatskoj i diplomatskim korom u Republici Hrvatskoj.

4.2. Suradnja sa nacionalnim institucijama

Suradnja Savske komisije sa državnim institucijama koje su nadležne za provođenje *Okvirnog sporazuma*, se tokom izvještajnog perioda odvijala u kontinuitetu.

Pored suradnje koja se uopćeno odnosi na provođenje *Okvirnog sporazuma*, što uključuje i sudjelovanje predstavnika strana *Okvirnog sporazuma* u radu stručnih grupa Savske komisije, naročita pažnja je bila posvećena sljedećem:

- pripremi Plana upravljanja slivom rijeke Save – *Sava RBM Plana* (ministarstva strana potpisnica *Okvirnog sporazuma* koja su nadležna za upravljanje vodama i zaštitu okoliša);
- obnovi i razvoju plovidbe na rijeci Savi (ministarstva strana potpisnica *Okvirnog sporazuma* koja su nadležna za prijevoz unutarnjim plovnim putevima);
- pripremi projekata relevantnih za *Okvirni sporazum* o slivu rijeke Save (sva uključena ministarstva);
- pripremnim aktivnostima na organiziranju Dana rijeke Save i ostalih PR aktivnosti u okviru provođenja *Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save* (ministarstva, imenovani predstavnici strana potpisnica *Okvirnog sporazuma*).

Nastavljena je suradnja sa nacionalnim kontakt osobama za razvoj *Strategije Evropske unije za Dunav*, kako bi bile koordinirane aktivnosti nacionalnih predstavnika i Savske komisije u okviru procesa razvoja *Strategije Evropske unije za Dunav*.

Osim suradnje koja je uspostavljena sa nacionalnim institucijama odgovornim za provođenje *Okvirnog sporazuma*, suradnja je također održavana i sa drugim organizacijama, kao što su nacionalne hidro-meteorološke službe strana potpisnica *Okvirnog sporazuma*, agencije nadležne za razvoj i održavanje unutarnjih plovnih puteva, lučke kapetanije, regionalne privredne komore, fakulteti i instituti koji se bave prirodnim i tehničkim naukama, raznim vrstama tehnologija, očuvanjem prirode, itd. Redovno je održavana tradicija godišnjih sastanaka kapetana kapetanija sa rijeke Save, kroz organiziranje 7. sastanka kapetana (u Brčkom, 26-27. septembra 2012. godine).

4.3. Promotivne aktivnosti i uključivanje interesnih grupa

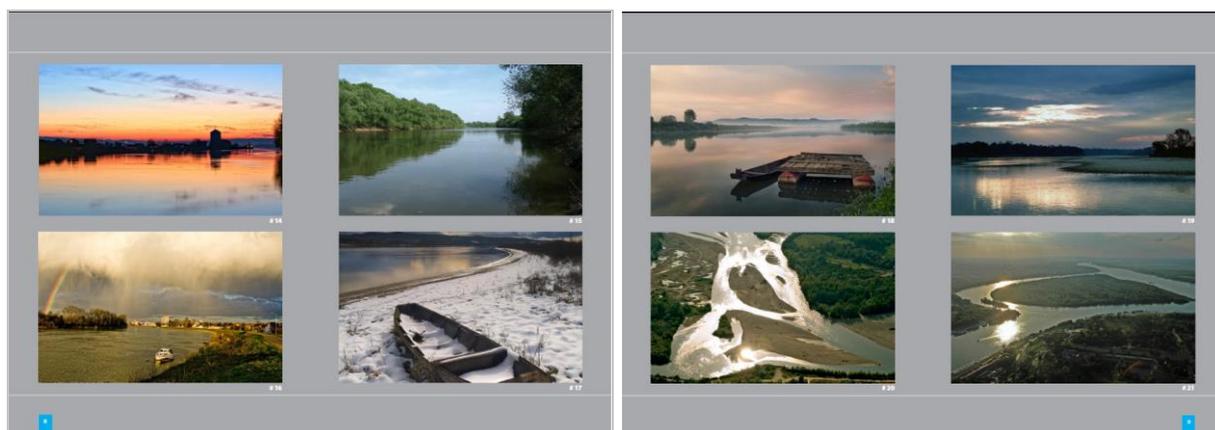
Aktivnosti koje se odnose na promotivne aktivnosti i sudjelovanje interesnih grupa u provođenje *Okvirnog sporazuma*, su se kontinuirano širile. Informacije o provođenju aktivnosti *Okvirnog sporazuma* su prosljeđene interesnim grupama i široj javnosti putem

sljedećih medija:

- Zvanična internetska stranica Savske komisije (www.savacommission.org), na kojoj se nalaze informacije o aktivnostima, projektima i dokumentima dostupnim široj javnosti, te kontinuirano ažurirane informacije sa posljednjim činjenicama i vijestima.
- Zvanični bilten Savske komisije, *Savski vjesnik*, koji se izdaje dva puta godišnje kao dvojezična publikacija (na engleskom jeziku i jednom od zvaničnih jezika Savske komisije). Tokom izvještajnog perioda su objavljeni brojevi 9 i 10 (slika 7).
- Publikacije i izvještaji, uključujući *Hidrološki godišnjak 2007* i *Hidrološki godišnjak 2008*, album fotografija *Sava – žila kucavica* (slika 8), kao i niz postera, letaka i flajera koje je izdala Savska komisija, a podijeljeni su na radionicama i sastancima.
- Doprinos projektima, knjigama, biltenima i internetskim stranicama drugih organizacija/institucija, kao na primjer izdanje *E-vijesti SedNet-a* iz novembra 2012. godine.
- Saopćenja za štampu i medije, kao npr. ona koja se odnose na proslavu Dana rijeke Save i obilježavanje 10. godišnjice potpisivanja *Okvirnog sporazuma*.
- Savjetodavne radionice, javne prezentacije i ostali sastanci sa interesnim grupama, organizirani ili podržani od strane Savske komisije, kao što je navedeno u Dodatku IV.
- Proslava Dana rijeke Save 2012. godine (detaljan pregled aktivnosti se nalazi u Dodatku V).

Slika 7. *Savski vjesnik* broj 10 (novembar 2012).

Slika 8. Foto-album *Sava – žila kucavica* (2012).

Ostale aktivnosti provedene u 2012. godini su uključivale:

- stalno ohrabrivanje vladinih i/ili nevladinih organizacija, kao i drugih institucija, da postanu posmatrači u Savskoj komisiji;
- nastavak procesa provođenja *Zajedničke izjave o vodećim principima za razvoj unutarnje plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav*, koji zajednički vode Savska komisija, Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav i Dunavska komisija;
- izradu *Analize interesnih grupa* i *Studije izvodljivosti za uspostavljanje Savskog partnerstva za vode*, s ciljem da se istraže mogućnosti i razrade opcije za proširivanje platforme za različite interesne grupe u slivu, kako bi se u provođenje *Okvirnog sporazuma* uključili i vladin, nevladin, poslovni i akademski sektor.

5. Pravna pitanja

5.1. Protokoli uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save (FASRB)

Okvirni sporazum određuje nekoliko oblasti koje trebaju biti regulirane dodatnim protokolima. Tokom izvještajnog perioda, aktivnosti su bile fokusirane na sljedeće protokole uz *Okvirni sporazum*.

Protokol o sprječavanju zagađivanja vode prouzrokovanog plovidbom uz Okvirni sporazum je potpisan na Drugom sastanku strana potpisnica *Okvirnog sporazuma*, 1. juna 2009. godine. Cilj ovog *Protokola* je sprječavanje, kontrola i smanjenje zagađenja koje prouzrokuju plovila, uspostavljanje tehničkih uvjeta za opremanje lučkih objekata i prihvatnih stanica, razvoj najboljih mogućih tehnika, informiranje, razrada mjera odgovora u slučaju zagađenja i praćenje kvaliteta voda. Do sada su *Protokol* ratificirale Bosna i Hercegovina (2009. godine) i Republika Hrvatska (2010. godine).

Protokol o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save s ciljem reguliranja pitanja u vezi sa održivom zaštitom od poplava sprječavanjem i/ili smanjenjem opasnosti od poplava, kroz preduzimanje odgovarajućih mjera i aktivnosti uz adekvatne mjere zaštite okoliša je potpisan 2010. godine. U skladu sa odredbama *Protokola*, strane *Okvirnog sporazuma* trebaju razviti *Plan upravljanja rizikom od poplava* od zajedničkog interesa na nivou sliva, mjere za postizanje ovih ciljeva, mehanizme koordiniranja na nivou cijelog sliva i način zajedničke suradnje strana potpisnica *Okvirnog sporazuma* u hitnim situacijama odbrane od poplava. Do sada su *Protokol* ratificirale Bosna i Hercegovina (2011. godine) i Republika Hrvatska (2012. godine).

Protokol o vanrednim situacijama uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save sadrži nekoliko ciljeva koji su usmjereni na identificiranje opasnih aktivnosti, njihovog karaktera i mogućih posljedica, sprječavanje i ograničavanje opasnosti, planiranje i spremnost za vanredne situacije, adekvatne sisteme alarmiranja i upozoravanja koji su kompatibilni sa već postojećim sistemima u slivu, procjenu vanrednih utjecaja, spremnost na odgovor i međusobnu pomoć u slučaju vanrednih situacija. Savska komisija je usvojila *Nacrt Protokola o vanrednim situacijama* u martu 2009. godine i podijelila ga stranama *Okvirnog sporazuma* na konačnu reviziju. Konačno usklađivanje teksta *Protokola* se očekuje uskoro, u zavisnosti od spremnosti strana.

Glavni cilj *Protokola o upravljanju nanosom uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save* je da omogući uspostavljanje održivog upravljanja nanosom time što će se rješavati kvalitativna pitanja (zagađenje nanosa, uključujući i procjenu rizika, kontrola izvora zagađenja i uklanjanje zagađenog nanosa), te kvantitativna pitanja (kao što su bagerovanje, kontrola erozija i bujica, sedimentacija i morfološke promjene). Savska komisija je usvojila *Nacrt Protokola o upravljanju nanosom* i dostavila ga stranama *Okvirnog sporazuma* na finalno usaglašavanje (2010. godine). Planirano je da se finalno usaglašavanje organizira što je prije moguće, čim budu okončane neophodne nacionalne procedure za finaliziranje pregovora.

Protokol o prekograničnim utjecajima uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save treba regulirati pitanja u vezi sa mjerama za osiguranje integriteta vodnog režima u slivu rijeke Save i eliminiranje ili smanjenje prekograničnih utjecaja na vode ostalih strana usljed ekonomskih i/ili drugih aktivnosti. Uzimajući u obzir da su strane *Okvirnog sporazuma* ratificirale *Esppo konvenciju* na koju se *Protokol* uglavnom oslanja, stvarne prednosti *Protokola* su ponovo

uzete u razmatranje. Nakon stručnih savjetovanja, zaključeno je da *Protokol* u svom sadašnjem obliku nije više neophodan kao dodatna vrijednost već postojećim mehanizmima, tako da je potrebno definirati novi pristup za rješavanje pitanja prekograničnog utjecaja.

5.2. Administrativno upravljanje i pravna podrška

Pružana je stalna pravna podrška u djelokrugu rada Savske komisije, njenih stalnih stručnih grupa i Sekretarijata, uključujući organiziranje sjednica Savske komisije, pripreme aktivnosti za 4. sastanak strana potpisnica *Okvirnog sporazuma*, kao i pripremu različitih vrsta pisanih dokumenata.

Kako bi se osiguralo aktivno sudjelovanje ostalih vladinih i/ili nevladinih organizacija u radu Savske komisije, i na taj način uključili svi relevantni faktori koji mogu doprinjeti praktičnom provođenju *Okvirnog sporazuma*, ove organizacije su stalno ohrabrivane da postanu posmatrači u Savskoj komisiji. Tokom izvještajnog perioda, status posmatrača u Savskoj komisiji je dodijeljen *Regionalnom partnerstvu Globalnog partnerstva za vode za Centralnu i Istočnu Evropu (GWP CEE)*, a produžen je Dunavsko-karpatskom programu Svjetskog fonda za zaštitu prirode (*WWF International*).

Potrebno je napomenuti da je Savska komisija opet inicirala i intenzivirala razgovore sa Crnom Gorom u vezi pristupanja *Okvirnom sporazumu* i/ili prelaznih mogućnosti (memoranduma o razumijevanju) na putu do ostvarivanja punopravnog članstva ove zemlje u Savskoj komisiji.

6. Financijska pitanja

6.1. Budžet

Na 28. sjednici Savske komisije (u Zagrebu, 11. aprila 2012. godine), donesena je odluka o usvajanju *Budžeta Savske komisije za financijsku 2012. godinu* (1. april 2012 – 31. mart 2013. godine), koji je iznosio ukupno 530.200,00 eura. Usvojeni *Budžet* se sastoji od redovnih godišnjih kontribucija u iznosu od 487.960,00 eura (tj. 121.990,00 eura po državi), od prijenosa iz Rezervnog fonda u iznosu od 39.040,00 eura i dijela UNECE granta za realiziranje projekta *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save*, u iznosu od 3.200,00 eura.

Spisak godišnjih kontribucija strana potpisnica *Okvirnog sporazuma* i ostalih priliva u fond, kao i spisak troškova za financijsku 2012. godinu se nalazi u tabelama 1 i 2.

Tabela 1. Redovne godišnje kontribucije i ostali prilivi sredstava za financijsku 2012. godinu (u eurima).

<i>Strana Okvirnog sporazuma</i>	<i>Kontribucije u financijskoj 2012. godini</i>
Bosna i Hercegovina	121.990,00 ¹
Hrvatska	121.990,00 ²
Srbija	121.990,00 ³
Slovenija	121.990,00 ⁴
Ukupan iznos pristiglih kontribucija	487.960,00
Prijenos iz Rezervnog fonda	39.040,00 ⁵
Ostalo	16.145,66 ⁶
Ukupan priliv općeg fonda	543.145,66

Napomena: ¹Kontribucija uplaćena 29. juna 2012. godine; ²Kontribucija uplaćena u dva jednaka dijela, 15. juna i 30. avgusta 2012. godine; ³Kontribucija uplaćena u dva dijela, 29. juna i 23. oktobra 2012. godine; ⁴Kontribucija uplaćena u tri dijela, 22. oktobra i 6. decembra 2012. godine i 25. januara 2013. godine ⁵Uplaćen je iznos za pokrivanje nepredviđenih troškova. ⁶Dio sredstava granta od Evropske komisije i UNECE-a namijenjen za provođenje projekata.

Tabela 2. Troškovi prema osnovnoj namjeni u financijskoj 2012. godini (u eurima).

<i>Budžetsko poglavlje</i>	<i>Rashodi¹</i>
Plate i dodaci za zaposlene	429.343,01
Tekući troškovi	34.918,46
Putni troškovi	26.848,53
Operativni troškovi	24.145,88
Oprema	3.320,59
Ukupno rashodi	518.576,47 ²

Napomena: ¹Iznos rashoda na dan 31. mart 2013. godine. ²U skladu sa financijskim pravilima Savske komisije, ostatak iz Općeg fonda će biti prebačen u rezervni fond.

Budžetske stavke Općeg fonda su uporedive sa izvorno utvrđenim iznosima i čine 98% izvršenja planiranog iznosa.

6.2. Projekti i studije financirani u okviru posebnih fondova

Ukupan iznos koji je u financijskoj 2012. godini zaprimljen u Posebni i Povjerenički fond je iznosio 71.985,71 eura, a sastojao se od:

- iznosa od 7.916,19 eura – grant Evropske komisije (finalna uplata) za provođenje projekta *Podrška Savskoj komisiji u pripremi i provođenju Plana upravljanja slivom rijeke Save – Sava RBM Plana* i kamata na sredstva;
- iznosa od 24.063,94 eura (30.000,00 USD) – grant UNECE (treća uplata) za provođenje projekta *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save* i kamata na sredstva;
- iznosa od 40.000,24 eura – grant UNESCO-a za provođenje projekta *U pravcu izrade praktičnog vodiča za održivo upravljanje nanosom korištenjem sliva rijeke Save kao oglednog primjera* i kamata na sredstva, i
- iznosa od 5,34 eura – kamata na sredstva u BiH fondu.

Ukupni troškovi Posebnog i Povjereničkog fonda u financijskoj 2012. godini su iznosili 118.787,08 eura, a glavni dio ovog iznosa je upotrebljen za provođenje projekata *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save*, *Podrška Savskoj komisiji u pripremi i provođenju Plana upravljanja slivom rijeke Save – Sava RBM Plana* i *U pravcu izrade praktičnog vodiča za održivo upravljanje nanosom korištenjem sliva rijeke Save kao oglednog primjera*.

6.3. Ostale aktivnosti

Tokom financijske 2012. godine je nastavljen razvoj internog i eksternog financijskog upravljanja. Provedena je revizija financijskog upravljanja Savskom komisijom, i Savska komisija je razmatrala *Izveštaj o reviziji* na svojoj 30. sjednici. Pored toga, Savska komisija je usvojila korekcije svojih *Financijskih pravila*.

DODACI

DODATAK I. Popis članova i zamjenika članova Savske komisije

Br.	Ime i prezime	Funkcija	Institucija
Bosna i Hercegovina			
1.	Kemal Karkin	Član Savske komisije, <i>do 6. februara 2013. godine</i>	Ministarstvo komunikacija i transporta Bosne i Hercegovine
2.	Enisa Babić	Privremeni član Savske komisije, <i>od 6. novembra 2012. godine</i>	Ministarstvo komunikacija i transporta Bosne i Hercegovine
3.	Savo Gluvić	Zamjenik člana Savske komisije	VP „SAVA” Gradiška, Bosna i Hercegovina
Republika Hrvatska			
4.	Nikola Mendrila	Član Savske komisije, <i>do 6. februara 2013. godine</i>	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske
5.	Igor Butorac	Član Savske komisije, <i>od 6. februara 2013. godine</i>	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske
6.	Ružica Drmić	Zamjenik člana Savske komisije, <i>do 13. septembra 2012. godine</i>	Ministarstvo poljoprivrede Republike Hrvatske
7.	Dražen Kurečić	Zamjenik člana Savske komisije, <i>od 13. septembra 2012. godine</i>	Ministarstvo poljoprivrede Republike Hrvatske
Republika Srbija			
8.	Aleksandar Prodanović	Predsjedavajući, član Savske komisije, <i>do 2. novembra 2012. godine</i>	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije, Republička direkcija za vode
9.	Dragana Milovanović	Predsjedavajuća, član Savske komisije, <i>od 2. novembra 2012. do 24. januara 2013. godine</i>	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije, Republička direkcija za vode
10.	Miodrag Pješčić	Predsjedavajući, član Savske komisije, <i>od 24. januara 2013. godine</i>	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije, Republička direkcija za vode

11.	Miladin Avramov	Zamjenik člana Savske komisije, <i>do 2. novembra 2012 . godine</i>	Ministarstvo energetike, razvoja i zaštite životne sredine Republike Srbije
12.	Vladan Zdravković	Zamjenik člana Savske komisije, <i>od 2. novembra 2012 . godine</i>	Ministarstvo energetike, razvoja i zaštite životne sredine Republike Srbije
Republika Slovenija			
13.	Mitja Bricelj	Član Savske komisije	Ministarstvo poljoprivrede i životne sredine Republike Slovenije
14.	Aleksander Čičerov	Zamjenik člana Savske komisije, <i>do 13. marta 2013. godine</i>	Ministarstvo poljoprivrede i životne sredine Republike Slovenije
15.	Robert Kojc	Zamjenik člana Savske komisije, <i>od 13. marta 2013. godine</i>	Ministarstvo poljoprivrede i životne sredine Republike Slovenije

DODATAK II. Popis stručnih grupa Savske komisije

Sljedeće stručne grupe su bile aktivne tokom izvještajnog perioda:

- Stalna stručna grupa za upravljanje riječnim slivom (PEG RBM);
- Stalna stručna grupa za sprječavanje i kontrolu akcidenata (PEG APC);
- Stalna stručna grupa za zaštitu od poplava (PEG FP);
- Stalna stručna grupa za plovidbu (PEG NAV);
- *Ad-hoc* stručna grupa za riječne informacijske servise - RIS (*Ad-hoc* RIS EG);
- *Ad-hoc* stručna grupa za geografski informacijski sistem - GIS (*Ad-hoc* GIS EG);
- *Ad-hoc* stručna grupa za hidrološka i meteorološka pitanja (*Ad-hoc* HM EG);
- *Ad-hoc* stručna grupa za pravna pitanja (*Ad-hoc* L-EG);
- *Ad-hoc* stručna grupa za financijska pitanja (*Ad-hoc* FIN EG).

U skladu sa *Okvirnim sporazumom o slivu rijeke Save*, stručne grupe predstavljaju službenu platformu za pružanje pomoći, smjernica i koordiniranje svih aktivnosti Savske komisije koje se odnose na provođenje *Okvirnog sporazuma*. To također podrazumijeva da svi relevantni papiri, dokumenti i prijedlozi pripremljeni od strane Sekretarijata trebaju biti proslijeđeni na razmatranje stručnim grupama prije dostavljanja istih na odobrenje Savskoj komisiji.

DODATAK III. Popis projekata povezanih sa Okvirnim sporazumom, provedenih ili pokrenutih u financijskoj 2012. godini

Tokom izvještajnog perioda su **provedeni ili pokrenuti** sljedeći projekti:

- Upravljanje riječnim slivom
 - *Izrada i provođenje Plana upravljanja slivom rijeke Save (provedeno);*
 - *Jačanje sudjelovanja interesnih grupa u upravljanju slivom rijeke Save – u pravcu uspostavljanju partnerskih odnosa u savskim vodama (u toku);*
 - *U pravcu izrade praktičnog vodiča za održivo upravljanje nanosom korištenjem sliva rijeke Save kao oglednog primjera (u toku);*
- Upravljanje poplavama
 - *Izgradnja veze između planiranja upravljanja rizikom od poplava i procjene klimatskih promjena u slivu rijeke Save (u toku);*
- Razvoj plovidbe
 - *Implementacija riječnih informacijskih servisa na rijeci Savi (Sava RIS) (u toku u Republici Srbiji);*
 - *Studija procjene utjecaja na okoliš za obnovu plovnog puta rijeke Save na dionici Beograd – Brčko (u toku);*
- Upravljanje informacijama
 - *Uspostavljanje i završetak Sava GIS-a (geografski informacijski sistem) (prva faza provođenja je u toku);*
- Hidrološka i meteorološka pitanja
 - *Web aplikacija za razmjenu hidrometeoroloških informacija u slivu (provedeno);*
 - *Izrada detaljnog programa za razvoj hidrološke studije za sliv rijeke Save (u toku);*
- Pitanja klimatskih promjena
 - *Plan adaptacije vode i klime za sliv rijeke Save (u toku);*
- Razvoj turizma
 - *Promoviranje eko-turizma u slivu rijeke Save (u toku).*

Što se tiče **planiranih** projekata koji su povezani sa *Okvirnim sporazumom*, financiranje je osigurano za:

- *Glavni projekat plovnog puta rijeke Save na dionici Brčko – Sisak;*
- *Glavni projekat plovnog puta rijeke Save na dionici Beograd – Brčko,*

dok su prijedlozi/ideje sljedećih projekata imali podršku u okviru Strategije Evropske unije za regiju Dunava (Dunavska strategija Evropske unije):

- Upravljanje riječnim slivom
 - *Ispitivanje biodiverziteta i ekološkog statusa nanosa, vode i biota u slivu rijeke Save (dodijeljeno pismo preporuke u Prioritetnoj oblasti 4 EU SDR, „Restauriranje i održavanje kvaliteta vode”);*
 - *U pravcu održivog upravljanja nanosom u slivu rijeke Save (dodijeljeno pismo preporuke u Prioritetnoj oblasti 4 EU SDR);*
 - *Zaštita i održivo korištenje vodnih resursa iz aluvijalnih akvifera u slivu rijeke Save (dodijeljeno pismo preporuke u Prioritetnoj oblasti 4 EU SDR);*

- *Provođenje Plana upravljanja slivom rijeke Save – Sava RBM Plana* (uključeno kao prekretnica u Mapi puta EU SDR PA4);
- *Ažuriranje analize sliva rijeke Save* (uključeno kao prekretnica u Mapi puta EU SDR PA4);
- *Izrada 2. plana upravljanja slivom rijeke Save* (uključeno kao prekretnica u Mapi puta EU SDR PA4);
- Upravljanje poplavama
 - *Razvoj plana upravljanja rizikom od poplava za sliv rijeke Save* (dodijeljeno pismo preporuke u Prioritetnoj oblasti 5 EU SDR, „Upravljanje ekološkim rizicima”);
 - *Održivo predviđanje poplava u realnom vremenu i upravljanje vodnim resursima* (dodijeljeno pismo preporuke u Prioritetnoj oblasti 5 EU SDR);
- Sprječavanje i kontrola akcidenata
 - *Rezervni plan upravljanja zagađenjima vode za sliv rijeke Save* (dodijeljeno pismo preporuke u Prioritetnoj oblasti 5 EU SDR);
- Upravljanje informacijama
 - *Uspostavljanje i završetak Sava GIS – druge i treće faze provođenja* (uključeno kao prekretnica u Mapi puta EU SDR PA4);
- Hidrološka i meteorološka pitanja
 - *Hidrološka studija za sliv rijeke Save* (dodijeljeno pismo preporuke u EU SDR PA4).

DODATAK IV. Popis sastanaka sa interesnim grupama koji su organizirani od strane Savske komisije

Tokom izvještajnog perioda, Savska komisija je organizirala i sudjelovala u organiziranju sljedećih radionica, javnih prezentacija, sastanaka i ostalih događaja sa interesnim grupama:

- Sastanak službenika za odnose sa javnosti strana Okvirnog sporazuma na temu proslave Dana rijeke Save 2012. godine (u Zagrebu, 5. aprila 2012. godine);
- Posjeta Komisije Skadarskog jezera Sekretarijatu Savske komisije (u Zagrebu, 23-24. aprila 2012. godine);
- Sastanci sa ključnim stručnim grupama projekta *Promoviranje razvoja eko-turizma u slivu rijeke Save* (u Zagrebu, 11. maja i 12. oktobra 2012. godine);
- Sastanak na temu daljnje pripreme i pronalaženja financijskih sredstava za *Projekat o doprinosu sektora malih i srednjih preduzeća (MSP) održivom razvoju sliva rijeke Save (SAVA-SME)* (u Zagrebu, 15. maja 2012. godine);
- Pripremni sastanak za 29. sjednicu Savske komisije o pitanjima povezanim sa usvajanjem *Plana upravljanja slivom rijeke Save* (u Zagrebu, 29. maja 2012. godine);
- 2, 3. i 4. sastanak Odbora za praćenje i koordiniranje projekta *Obnova i razvoj prijevoza i plovidbe na rijeci Savi* (u Zagrebu, 5. juna 2012. godine; u Sarajevu, 19. juna 2012. godine; u Zagrebu, 22. februara 2013. godine);
- Parlament mladih „Mladi danas za Savu sutra” (Lonjsko polje, 1-2. juna 2012. godine);
- Sastanci o hidrološkom modeliranju sliva rijeke Save u okviru *WATCAP* projekta (u Zagrebu, 5. juna 2012. godine i 17. januara 2013. godine);
- Regionalna radionica unutar projekta *Promoviranje razvoja eko-turizma u slivu rijeke Save* (u Slavonskom Brodu, 20-21. juna 2012. godine);
- 4. sastanak o provođenju *Zajedničke izjave o vodećim principima za razvoj unutarnje plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav* (u Budimpešti 17-18. septembra 2012. godine);
- 7. sastanak sa zapovjednicima lučkih kapetanija u slivu rijeke Save (u Brčkom, 26-27. septembra 2012. godine);
- Kurs obuke (1. dio) o održivom upravljanju nanosom korištenjem sliva rijeke Save kao oglednog primjera (u Zagrebu, 15-18. oktobra 2012. godine);
- Sastanak na temu sljedećih koraka u sklopu projekta *U pravcu izrade praktičnog vodiča za održivo upravljanje nanosom korištenjem sliva rijeke Save kao oglednog primjera* (u Zagrebu, 21. novembra 2012. godine);
- 2. savjetodavna radionica o izradi *Programa za razvoj Plana upravljanja poplavama u slivu rijeke Save* (u Zagrebu, 3-4. decembra 2012. godine);
- Sastanak o mogućnostima iniciranja projekta podzemnih voda za aluvijalni dio sliva rijeke Save (u Trebinju, 5. decembra 2012. godine);
- Posjeta delegacije Mongolije iz sliva Bajkalskog jezera Sekretarijatu Savske komisije (u Zagrebu, 5-7. decembra 2012. godine);
- Regionalna konferencija u okviru projekta *Promoviranje razvoja eko-turizma u slivu rijeke Save* (u Ivanić-Gradu, 13-14. decembra 2012. godine);
- Sastanak sa direktorima nacionalnih meteoroloških i hidroloških službi u slivu rijeke Save i predstavnikom Svjetske meteorološke organizacije (u Zagrebu, 18. decembra 2012. godine);

- Sastanak sa predstavnicima biciklističkih organizacija iz sliva rijeke Save (u Zagrebu, 15. januara 2013. godine);
- Stručni sastanak na temu pripreme nacrtu vodiča o održivom upravljanju nanosom u slivu rijeke Save (u Zagrebu, 17-18. januara 2013. godine);
- Sastanci organizacijskog odbora 4. sastanka strana *Okvirnog sporazuma* (u Sarajevu, 13. februara i 28. marta 2013. godine);
- Međunarodna konferencija „Rijeka Sava – transportni koridor i turistička destinacija“ (u Beogradu, 6. marta 2013. godine);
- Sastanak sa predstavnicima BiH i Hrvatske na temu obilježavanja plovnog puta rijeke Save – dionica od 211 riječnog kilometra do Oprisavaca (u Sarajevu, 21. marta 2013. godine).

DODATAK V. Pregled aktivnosti koje su organizirane za proslavu Dana rijeke Save 2012. godine

Centralni događaj, koji je u sklopu proslave Dana rijeke Save 2012. godine organizirala Savska komisija, je bio prvi Parlament mladih sa sliva rijeke Save (u parku prirode Lonjsko Polje, 1-2. juna 2012. godine), pod nazivom „Mladi danas za Savu sutra“. Otprilike 50 učenika i nastavnika iz 8 srednjih škola iz zemalja potpisnica *Okvirnog sporazuma* su se okupili na ovom događaju. Glavni cilj Parlamenta mladih je bio podizanje svijesti mladih o mogućnostima korištenja vode i važnosti zaštite vode i vodnih ekosistema u slivu rijeke Save. Deklaracija Parlamenta mladih, pokazujući viziju održivog razvoja sliva rijeke Save, je izrađena i usvojena tokom ovog događaja. *Deklaraciju* su predstavnici mladih kasnije predstavili na 30. sjednici Savske komisije. Savska komisija je snažno podržala *Deklaraciju* i ideju da Parlament mladih postane tradicionalni događaj koji treba biti organiziran svake godine. Imajući na umu ovu činjenicu, kao i dobru medijsku pokrivenost događaja iz 2012. godine u svim zemljama potpisnicama *Okvirnog sporazuma*, organizira se i proslava 2013. godine. Planirano je da rezultati Parlamenta mladih 2012. i 2013. budu predstavljeni na Četvrtom sastanku strana *Okvirnog sporazuma* (u Sarajevu, 31. maja 2013. godine).

Osim Parlamenta mladih, i niz drugih događaja je bio organiziran u sklopu proslave Dana rijeke Save 2012. godine, koja je organizirana u periodu od 22. maja do 6. jula 2012. godine:

- U Bosni i Hercegovini, projekat *Program zaštite okoliša i razvoja turizma u slivu rijeke Vrbas*, koji uz podršku općina provode Ambasada Japana u Bosni i Hercegovini, UNDP BiH i kompanija *Coca-Cola* BiH, pokrenut je petodnevnom ekološkom rafting regatom cijelom dužinom rijeke Vrbas, što je popraćeno nizom različitih događaja u pet gradova duž rijeke (u Bugojnu, Donjem Vakufu, Jajcu, Banjoj Luci, Laktašima), koji su organizirani u suradnji s lokalnim nevladinim organizacijama i promotivnim agencijama. Svi događaji su bili pokriveni od strane medija.
- U Hrvatskoj je nastavljeno provođenje projekta *Lijepa naša Sava*, koji financira *Coca-Cola HBC* Hrvatska. Broj partnera projekta je narastao na 45 organizacija i institucija (uključujući Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, kompaniju *Coca-Cola HBC* Hrvatska i Savsku komisiju), što ukazuje na kontinuirano povećanje uspješnosti projekta. Na osnovu sličnog koncepta kao i prethodnih godina, projekat je organizirao četiri Savska vašara (u Zagrebu, Sisku, Županji i Slavanskom Brodu), koje je posjetilo više od 15.000 posjetilaca. Dva događaja Savske komisije – Parlament mladih 2012. (Lonjsko Polje, 1-2. juna 2012. godine) i regionalna radionica o razvoju eko-turizma u slivu rijeke Save (u Slavanskom Brodu, 20-21. juna 2012. godine), mogu se također smatrati dijelom projekta u 2012. godini, s obzirom na podršku od strane *Coca-Cola HBC* Hrvatska i drugih projektnih partnera u realiziranju ovih događaja. Osim medijske pokrivenosti, informacije o događajima su prenošene i preko internetske stranice projekta, koja je također dostupna i putem društvene mreže Fejsbuk.
- U Srbiji, proslava je sadržala i niz različitih aktivnosti koje su provodene u pet gradova na rijekama Kolubari i Savi (u Valjevu, Obrenovcu, Šapcu, Beogradu, Sremskoj Mitrovici), označavajući tako i početak proslave Dana rijeke Dunav 2012. godine u Srbiji. Događaji koje je organizirala Direkcija za vode Ministarstva poljoprivrede, trgovine, šumarstva i vodoprivrede u suradnji sa lokalnim nevladinim organizacijama i civilnim sektorom obuhvatali su čišćenje riječnih obala, takmičenja u ribolovu, veslanju i pripremi riblje čorbe, izložbe umjetničkih radova učenika osnovnih i srednjih škola, kao i niz edukativnih radionica. Događaji su promovirani ili

prikazivani u nacionalnim, regionalnim i lokalnim medijima, kao i na internetskim stranicama niza institucija i organizacija u Srbiji.

- U Sloveniji je nastavljeno provođenje projekta društvene odgovornosti pod nazivom *Mojareka.si*, koji financira kompanija *Coca-Cola HBC* Slovenija. Tokom 2012. godine, projekat je proveden u sklopu takmičenja „Novine za moju rijeku”, koje je organizirano pod pokroviteljstvom Ministarstva poljoprivrede i životne sredine, s ciljem da se podigne svijest mladih ljudi o značaju zaštite vode.

Savska komisija je bila predstavljena na većini pomenutih događaja.

Osim prethodno pomenutih aktivnosti, Dan rijeke Save 2012. sa svojim ključnim porukama je bio promoviran u sklopu pet međunarodnih i regionalnih događaja, koje je Savska komisija organizirala, ko-organizirala, sponzorirala ili u kojim je aktivno sudjelovala:

- Regionalna konferencija o vodama „Prava i obveze vlasti, lokalne zajednice i građana“ (u Brčkom, 22. maja 2012. godine);
- 3. Međunarodna konferencija o seoskom turizmu (u Osijeku, 23-26. maja 2012. godine);
- Međunarodna konferencija „Izazovi ekonomskog razvoja – inovacije u slivu rijeke Save“ (u Ljubljani, 24-25. maja 2012. godine);
- 3. Međunarodna konferencija „Geonauke i okoliš“ (u Beogradu, 27-29. maja 2012. godine);
- Regionalna radionica o razvoju eko-turizma u slivu rijeke Save (u Slavonskom Brodu, 20-21. juna 2012. godine).

Na Ljubljanskoj konferenciji, Savska komisija je bila sponzor kulturnog programa kroz organiziranje koncerta muzike savske regije koji je održao muzički sastav „Riječni san“ i izložbe fotografija pod nazivom „Rijeka Sava – priroda, ljudi i kultura“.

U sklopu proslave, podijeljen je i niz promotivnih publikacija i promotivnih članaka Savske komisije.

DODATAK VI. Lista skraćenica

AEWS	Accident Emergency Warning System Sistem ranog upozoravanja na opasnost od akcidenata
BA ili BiH	Bosnia and Herzegovina Bosna i Hercegovina
CCNR	Central Commission for Navigation on the Rhine Centralna komisija za plovidbu na rijeci Rajni
Co-WANDA	<i>Convention for Waste Management for Inland Navigation on the Danube</i> <i>Konvencija o upravljanju otpadom u unutarnjoj plovidbi Dunavom</i>
DC	Danube Commission Dunavska komisija
DIKTAS	<i>Protection and sustainable use of the Dinaric karst transboundary aquifer system / Zaštita i održivo korištenje sistema prekograničnih akvifera u Dinarskom kršu</i>
EC	European Commission Evropska komisija
EIA	Environmental Impact Assessment Procjena utjecaja na okoliš
<i>Espoo Convention</i>	<i>UNECE Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context / Konvencija o procjeni utjecaja na okoliš u prekograničnom kontekstu</i>
EU / EU	European Union Evropska unija
EU SDR	<i>EU Strategy for the Danube Region (EU Danube Strategy)</i> <i>Strategije Evropske unije za regiju Dunava (Dunavska strategija Evropske unije)</i>
FASRB	<i>Framework Agreement on the Sava River Basin</i> <i>Okvirni sporazum o slivu rijeke Save</i>
FRM	Flood Risk Management Plan upravljanja poplavama
FY	Financial Year of the ISRBC Financijska godina Savske komisije
GIS	Geographical Information System Geografski informacijski sistem
GWP	Global Water Partnership Globalno partnerstvo za vode
GWP CEE	Regional Partnership of the GWP for Central and Eastern Europe Regionalno partnerstvo Globalnog partnerstva za vode za Centralnu i Istočnu Evropu
GWP-Med	Mediterranean Regional Partnership of the GWP Mediterransko regionalno partnerstvo Globalnog partnerstva za vode
HBC	<i>Hellenic Bottling Company</i>
ICPDR	International Commission for the Protection of the Danube River Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav

ISRBC	International Sava River Basin Commission (Sava Commission) Međunarodna komisija za sliv rijeke Save / Savska komisija
NEWADA	<i>Network of Danube Waterway Administrations / Mreža uprava- administracija za plovni put Dunava</i>
NEWADA DUO	The NEWADA follow-up project Nastavak projekta NEWADA (<i>Mreža riječnih uprava- administracija za plovni put Dunava</i>)
NGO / HBO	Non-Governmental Organization Nevladina organizacija
NHMS	National Hydro-Meteorological Service Nacionalna hidro-meteorološka služba
OSCE	Organization for Security and Cooperation in Europe Organizacija za evropsku sigurnost i suradnju
PA	Priority Area (of the EU <i>Strategy for the Danube Region</i>) Prioritetno područje (<i>Dunavske strategije Evropske unije</i>)
PIAC	Principal International Alert Center Glavni međunarodni centar za alarmiranje
PIANC	Permanent Congress of the International Navigation Association Stalni kongres međunarodne asocijacije za plovidbu
PR	Public Relations Odnosi s javnosti
RBM	River Basin Management Upravljanje riječnim slivom
RCC	Regional Cooperation Council Vijeće za regionalnu suradnju
REC	Regional Environmental Center Regionalni centar za okoliš
RIS / RIS	River Information Services Riječni informacijski servisi
SedNet	Sediment Network Evropska mreža interesnih grupa koje se bave upravljanjem nanosom
SEE	South East Europe Jugoistočna Evropa
SEETO	South East Europe Transport Observatory Opservatorij za transport za jugoistočnu Evropu
SME	Small and Medium Enterprises Mala i srednja preduzeća
ToR	Terms of Reference Projektni zadatak
UNECE	United Nations Economic Commission for Europe Ekonomska komisija Ujedinjenih nacija za Evropu
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization / Organizacija za obrazovanje, nauku i kulturu Ujedinjenih nacija
USACE	United States Army Corps of Engineers Jedinica za inženjeriju Vojske SAD-a
WANDA	<i>Waste Management for Inland Navigation on the Danube</i> <i>Upravljanje otpadom u unutarnjoj plovidbi na rijeci Dunav</i>

<i>WATCAP</i>	<i>Water and Climate Adaptation Plan for the Sava River Basin / Vode i plan prilagođavanja klimatskim promjenama za sliv rijeke Save</i>
<i>WFD</i>	EU <i>Water Framework Directive</i> (Directive 2000/60/EC) / Okvirna direktiva EU o vodama
<i>WMO</i>	World Meteorological Organization Svjetska meteorološka organizacija
<i>WWF</i>	World Wide Fund for Nature Svjetski fond za zaštitu prirode